

Delårsrapport per den 31 oktober med prognos för helår 2023

Bildningsnämnden

Innehåll

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	3
Förväntad utveckling	5
Ekonomi	6
Intäkter och kostnader	6
Resultat och helårsprognos	8
Investeringar	10
Volymtal och personalstatistik	11
Volymutveckling	11
Personal	11

Nämndens uppdrag

Bildningsnämnden ska inom kommunen svara för kommunens ansvar och verksamhet enligt följande:

- gymnasieskola
- anpassad gymnasieskola
- särskilda utbildningsformer
- uppdragsutbildning inom gymnasieskolan
- det kommunala aktivitetsansvaret för 16- till 20-åringar
- feriearbeten för ungdomar

Ovanstående ska utföras i enlighet med vad som stadgas i skollagen och övriga till ansvarsområdet hörande författningar.

Nämnden är styrelse för utbildning inom sitt ansvarsområde och svarar för myndighetsutövning inom området.

Nämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan inom nämndens ansvarsområden.

Nämnden ska även:

- besluta om utdelning från vissa donationsstiftelser för skoländamål
- företräda kommunen vid samverkan med statliga organ inom ansvarsområdet
- särskilt arbeta för ökad samverkan mellan skola och arbetsliv

Förvaltningschefens/nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av bildningsnämndens samlade verksamhet utifrån bland annat reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal

Helårsprognosen för hela bildningsnämndens ansvarsområde visar på ett överskott på 6,8 mnkr, vilket är en förändring med 6,8 mnkr jämfört med föregående prognos. Det beror på att nämndens anslagsdel redovisar högre intäkter för elever från andra kommuner (interkommunal ersättning) jämfört med tidigare prognos och att de kommunala enheterna sammantaget prognostiserar ett lägre underskott än föregående månad.

Resultat inom gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola

Resultatet för 2023 års avgångsklasser inom gymnasieskolan visar att examensgraden är 87 procent för elever på de kommunala gymnasieskolorna. Pojkar har en examensgrad på 85,9 procent och flickor 87,4 procent. Totala examensgraden är samma som tidigare läsår, pojkar minskar sin examensgrad med tre procentenheter och flickor ökar sin examensgrad med cirka två procentenheter. Variationen mellan skolor och program är dock stor där vissa skolor eller program har en betydligt högre examensgrad och vissa skolor eller program har en betydligt lägre examensgrad än den genomsnittliga. Samtidigt som flickor har en högre examensgrad än pojkar är det en större andel av flickorna som inte når examen inom tre år. Avbrotten sker framför allt inom yrkesprogrammen och där är det en större andel flickor än pojkar som gör studieavbrott och programbyten.

Elevutveckling anpassad gymnasieskola

Antalet elever inom anpassad gymnasieskola ökar. På Berzeliuskolan är nu maxkapacitet nådd vad gäller antal elever. På Anders Ljungstedts gymnasium finns fortfarande kapacitet. Behovet av att tillskapa elevplatser på det individuella programmet är akut till kommande läsår.

Förändrat programutbud på Birgittaskolan

Bildningsnämnden fattade den 25 oktober 2023 § 104 beslut om att avveckla samhällsvetenskapsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet på Birgittaskolan på grund av för litet elevunderlag. Elever som nu går dessa program på skolan kommer att kunna fullfölja sin utbildning enligt sina studieplaner. Däremot kommer ingen antagning att ske till åk 1 lå 24/25.

Feriejobb

Sommaren 2023 kunde 619 feriearbetsplatser erbjudas, vilket är en ökning med 25 platser jämfört med sommaren 2022. Av dessa var 34 platser inom det privata näringslivet.

Personal

På grund av ökat elevunderlag i gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola, finns fler personer anställda 2023 jämfört med 2022. Sjukfrånvaron minskar och ligger lägre än målvärdet. Personalavgångarna har ökat något men ligger fortfarande på en låg nivå.

Strategiska utvecklingsuppdrag

De strategiska utvecklingsuppdragen är omhändertagna i bildningsnämndens internbudget och Utbildningsförvaltningens verksamhetsplan. Bedömningen är att de kommer kunna genomföras enligt plan.

Ekonomi, belopp i mnkr

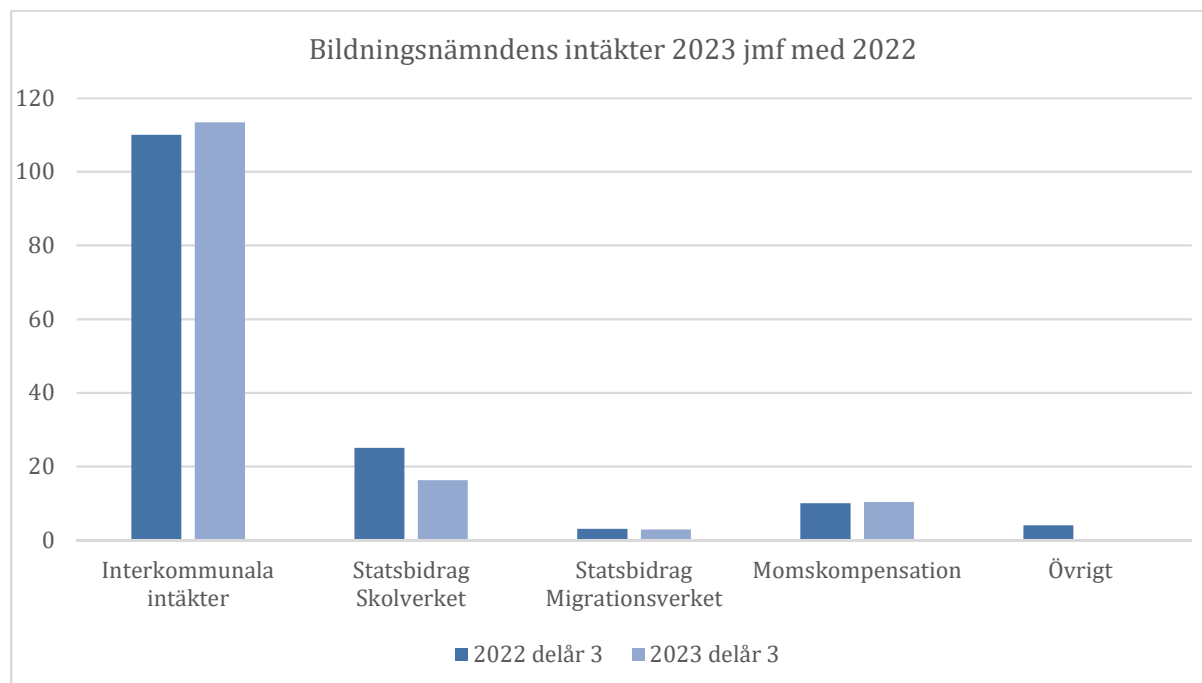
	Prognos helår	Budget 2023	Avvikelse	<i>Avvikelse i prognos helår, delårsrapport augusti</i>
Verksamhetens nettokostnader	836,3	843,1	6,8	<i>0</i>
Investeringar, netto	4,2	9,5	5,2	<i>4,3</i>

Förväntad utveckling

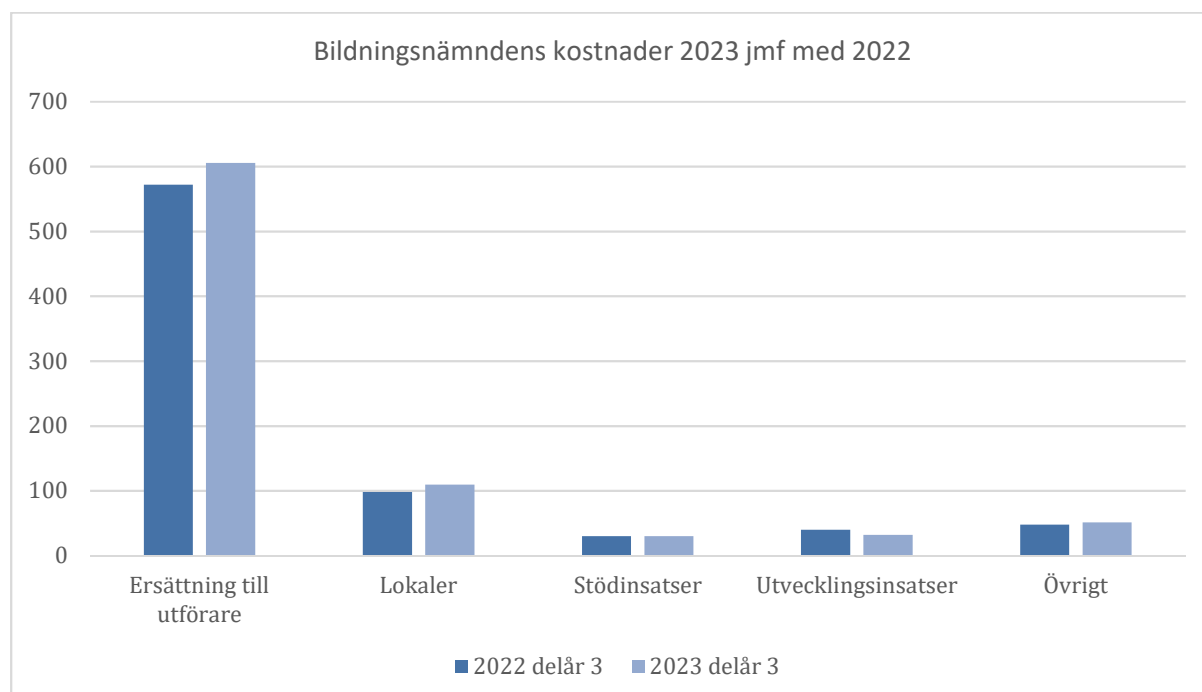
- Antalet elever inom anpassad gymnasieskola förväntas att öka de kommande åren och därför behöver bildningsnämnden vidta åtgärder för att öka kapaciteten, främst inom det individuella programmet.
- Antalet folkbokförda Linköpingselever inom gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola förväntas öka med cirka 400 elever under perioden 2023–2032. Elevantalet på de kommunala gymnasieskolorna förväntas öka med ca 330 elever under samma period. Sett till hela Linköpings kommun och samtliga gymnasieskolor, alla huvudmän, förväntas elevantalet öka med cirka 900 elever under perioden. Elevökningen inom den kommunala gymnasieskolan förväntas hanteras inom befintligt lokalbestånd.
- Verksamheterna har en stor utmaning i att nå budget i balans, trots pris- och lönekomensation. Till stor del beror det på inflationen i samhället generellt, vilket medför att kostnadsökningarna är högre än pris- och lönekomensation.
- De regionala planeringsunderlagen som ska ligga till grund för planering och dimensionering av gymnasial utbildning från lå 25/26 har presenterats av Skolverket. I Östergötland bör andelen erbjudna platser öka på yrkesprogram och minska något på högskoleförberedande program förutom teknikprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och humanistiska programmet. Utgångspunkt för denna bedömning är ungdomars efterfrågan och arbetsmarknadens behov av arbetskraft.
- Från och med läsåret 2023/24 ska yrkesprogram erbjuda grundläggande behörighet till högskola. För skolorna är detta kostnadsdrivande på grund av utökad omfattning av undervisning. Bildningsnämnden behöver följa hur denna reform påverkar skolornas ekonomi och organisation.
- Bildningsnämndens kostnad för anpassad gymnasieskola har ökat de senaste 5 åren. Jämfört med riket är snittkostnaden för skolformen i Linköpings kommun betydligt högre. Utifrån elevstruktur, organisation och lokaler är inte den högre kostnaden i Linköping motiverad. Bildningsnämnden behöver göra en plan för att dämpa kostnadsutvecklingen.
- Utvecklingsarbetet inom introduktionsprogrammen förväntas leda till en förbättrad och mer ändamålsenlig uppföljning av dessa program vilket i sin tur ska leda till högre måluppfyllelse för eleverna inom introduktionsprogrammen.
- Digitala nationella prov införs successivt från 2024. Övergången till digitala nationella prov kan bli kostnadsdrivande på grund av krav på uppdatering av befintliga tekniska lösningar och behov av utökad kapacitet av internetuppkoppling.
- Från och med 1 juli 2025 ska ämnesbetyg tillämpas i gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola. Huvudmannens plan för införande av ämnesbetyg förväntas fastställas av bildningsnämnden i november 2023.

Ekonomi

Intäkter och kostnader

Den stora minskningen av statsbidrag från Skolverket består av skolmiljarden som inte finns kvar 2023. Förändringen i posten övrigt består av minskad intäkt från andra kommuner avseende elevresor. Där är hanteringen ändrad så att varje kommun själv bär kostnaden för sina utpendlande elever istället för att den mottagande kommunen fakturerar kostnaden.

Ersättningen till utförare har ökat till följd av demografi samt pris- och lönekompensation. Inom anpassad gymnasieskola är kostnadsökningen procentuellt sett störst till följd av en ökning av elever med stora behov.

Ökningen av lokalkostnader består till största del av höjda hyreskostnader. Därutöver innehåller årets lokalkostnad en större post som borde ha bokförts 2022, men som fakturerades först under våren 2023.

Minskningen av posten utvecklingsinsatser är kopplad till statsbidraget skolmiljarden som har upphört 2023. Därutöver gjordes det 2022 insatser kopplade till utbildningsskulden som uppstod under pandemin, vilket inte längre är aktuellt 2023.

Resultat och helårsprognos

Driftsammandrag för resultat 31 oktober 2023, belopp mnkr

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Redovisat jan.-okt. 2023	Budget jan.- okt. 2023	Avvikelse	Redovisat samma period f.g. år
100 - Nämnd- och styrelseverksamhet	1,3	1,5	0,1	0,9
450 - Gymnasieskola	609,0	634,0	25,0	573,8
453 - Anpassad gymnasieskola	62,5	53,9	-8,6	50,2
921 - Utbildningsförvaltningen	12,1	13,2	1,1	13,2
Summa nettokostnader	685,0	702,6	17,6	638,0
Resultat nämndens verksamheter = kommunala enheterna	-8,2	-6,2	2,0	-13,1
Summa, inkl. kommunala enheter	676,8	696,4	19,6	624,9

Driftsammandrag för prognos för helår 2023, belopp mnkr

Driftsammandrag, netto tkr Verksamhet	Prognos helår 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut f.g. år
100 - Nämnd- och styrelseverksamhet	1,8	1,8	0,0	1,3
450 - Gymnasieskola	740,9	760,8	20,0	709,2
453 - Anpassad gymnasieskola	76,9	64,7	-12,2	61,7
921 - Utbildningsförvaltningen	13,9	15,9	2,0	16,8
Summa nettokostnader, tkr	833,4	843,1	9,7	789,0
<i>varav kostnader</i>	<i>1 005,9</i>	<i>1 004,7</i>	<i>-1,2</i>	<i>971,2</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>-172,5</i>	<i>-161,6</i>	<i>10,9</i>	<i>-182,2</i>
Resultat nämndens verksamheter = kommunala enheterna	2,9	0,0	-2,9	-7,1
Summa, inkl. kommunala enheter	836,3	843,1	6,8	781,9

Analys och kommentar

Nämndens anslagsdel är den ekonomiska ram som bildningsnämnden tilldelats av kommunfullmäktige. I nämndens anslagsdel finns till största delen budgeterade medel för ersättning till utförare inom nämndens verksamheter gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Bildningsnämndens ram för år 2023 är 843,1 mnkr.

De kommunala enheterna är utförare av verksamheten och får ersättning av nämnden för att utföra sina uppdrag. Ersättningen till gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola är till största delen programersättning till kommunala skolor och bidragsbelopp till friskolor där ersättningen utgår per elev. De kommunala enheterna budgeterar nollresultat.

För perioden januari till oktober redovisar bildningsnämnden totalt ett överskott på 19,6 mnkr jämfört med budget. Helårsprognosen bedöms bli ett lägre överskott på 6,8 mnkr. Skillnaden mellan periodens resultat och helårsprognos ligger till största del i nämndens anslagsdel. Där prognostiseras ökade kostnader för eleversättningar under höstterminen jämfört med vårterminen både inom gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola. Det beror på förskjutningen från yrkesprogram till högskoleförberedande program som skedde under höstterminen 2022, vilket medförde lägre kostnader för bildningsnämnden under läsåret 22/23. Under läsårets vårtermin kvarstod denna lägre kostnad vilket medför ett överskott 2023. Hösten 2023 har en högre andel sökt yrkesprogram och kostnaden har ökat jämfört med vårterminen.

Även lokalkostnaderna beräknas bli högre under andra halvan av 2023; delvis till följd av att Linköpings idrottsgymnasium startade hösten 2023 samt att grundskolan Kungsberget lämnat lokalerna på Anders Ljungstedts gymnasium och bildningsnämnden därmed har övertagit större delen av kostnaden för dessa lokaler.

Helårsprognos

Helårsprognosen på 6,8 mnkr innebär en ökning med 6,8 mnkr jämfört med föregående prognos. 3,5 mnkr av ökningen avser nämndens anslagsdel och resterande 3,3 mnkr avser minskat underskott i de kommunala verksamheterna. I nämndens anslagsdel är det gymnasiet som redovisar ett stort överskott medan anpassad gymnasieskola redovisar ett stort underskott.

Antalet inpendlande elever från andra kommuner är betydligt fler än budgeterat vilket leder till högre intäkter i form av interkommunal ersättning hela 2023. Jämfört med föregående prognos har antalet inpendlande elever från andra kommuner ökat ytterligare vilket bidragit till den förändrade prognosen. Lokalkostnaden inklusive städkostnad prognostiseras dock att bli 8,4 mnkr högre än budgeterat. Det är problematiskt att hyresuppräknningen är högre än den pris- och lönekomensation som nämnden får. Det leder på sikt till en urholkning av verksamheterna. För att motverka utvecklingen krävs åtgärder för ett mer effektivt lokalutnyttjande. Trots höga lokalkostnader prognostiseras ändå ett överskott för 2023 på 9,7 mnkr för nämndens anslagsdel. Överskottet beror delvis på lägre kostnader för eleversättningar på gymnasiet till följd av färre elever på yrkesprogram under läsåret 22/23. Till höstterminen har andelen elever på yrkesprogram återigen ökat, men kostnaden för eleversättningar är ändå fortsatt lägre än budgeterat.

Utvecklingen inom anpassad gymnasieskola är problematisk ur ekonomiskt perspektiv då antalet elever med stora behov ökar. Det medför stora kostnadsökningar för nämnden. Den demografiersättning som nämnden får är lika stor per elev oavsett om elevökningen avser en gymnasieelev eller en elev i anpassad gymnasieskola. Det innebär att varje elev i anpassad gymnasieskola kostar betydligt mer än nämnden får i ökad ram och ju större behov eleven har desto större blir skillnaden mellan kostnad och erhållen ram. I jämförelse med andra kommuner ligger Linköping över snittkostnaden för såväl riket som för andra jämförbara kommuner. Detta analyseras nu och tas i beaktande inför kommande beslut om ersättningsnivåer.

Uppdraget att minska kostnaderna för central administration har gett effekt under året och central förvaltning prognostiserar ett överskott som ger goda förutsättningar inför fortsatt arbete med effektivisering under 2024. Förutom central förvaltning ses total övergripande administration över i den genomlysning som pågår av övergripande administrativa tjänster.

Jämfört med föregående prognos har de kommunala enheternas beräknade underskott minskat. Flera enheter har dock fortsatt svårigheter att få ekonomin i balans. Största delen av enheternas prognostiserade underskott ligger på Birgittaskolan, vars underskott främst beror på för litet elevunderlag.

För Katedralskolan och Folkungaskolan beror underskottet på att vissa högskoleförberedande program är underfinansierade. En översyn av ersättningsnivåerna inför 2024 pågår.

Verksamheterna får generellt allt svårare att nå en budget i balans samtidigt som anpassad gymnasieskola ökar i omfattning. Bildningsnämnden behöver hitta sätt att effektivisera och minska kostnadsmassan. Såväl ersättningsnivåer som lokalutnyttjande behöver utredas grundligt för att resurserna ska nyttjas på bästa sätt.

Investeringar

	Redovisat jan-okt	Redovisat jan-okt	Prognos	Prognos	Prognos	Investeringsram	Avvikelse
	2023	2023	2023	2023	2023	2023	
	Utgifter	Inkomster	Utgifter	Inkomster	Netto		
Bildning gemensam verksamhet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9,5	9,5
Berzeliuskolan	0,3	0,0	1,1	0,0	1,1	0,0	-1,1
Birgittaskolan	-0,4	0,0	0,3	0,0	0,3	0,0	-0,3
Linköpings idrottsgymnasium	0,4	0,0	0,5	0,0	0,5	0,0	-0,5
Katedralskolan	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	-0,1
Anders Ljungstedts gymnasium	0,8	0,0	2,0	0,0	2,0	0,0	-2,0
Folkungaskolan	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	-0,2
Summa investeringar	1,5	0,0	4,2	0,0	4,2	9,5	5,2
<i>varav utgifter</i>	<i>1,5</i>	<i>0,0</i>	<i>4,2</i>	<i>0,0</i>	<i>4,2</i>	<i>9,5</i>	<i>5,2</i>
<i>varav inkomster</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

Resultat 31 oktober 2023 och prognos för helår 2023, belopp mnkrAnalyt och kommentar

En investering är ett inköp som uppgår till ett prisbasbelopp eller mer och har en nyttjandeperiod på tre år eller mer. Bildningsnämndens investeringsram används för inköp av inventarier samt till maskiner/utrustning som används i undervisning. I nämndens investeringsram finns en särskild budget för nya elevplatser.

Flera enheter räknar med att göra mindre investeringar än tidigare beräknat och bildningsnämnden kommer därför inte nyttja hela sin investeringsram för 2023.

Volymtal och personalstatistik

Volymutveckling

Basuppdrag (volymmått)	2020	2021	2022	Oktober 2023	Prognos 2023
Antal elever i kommunala gymnasieskolor	4 410	4 572	4651	4856	4867
Antal folkbokförda Linköpingselever i gymnasieskolan (både kommunala och fristående)	5 400	5 505	5432	5673	5826*
Antal elever i kommunala anpassade gymnasieskolor	111	111	145	141	132
Antal folkbokförda Linköpingselever i anpassade gymnasieskolor	92	90	104	127	120
Antal ungdomar i det kommunala aktivitetsansvaret	458	470	730	692**	500

Kommentar:

*Prognosen för 2023 omfattade även den anpassade gymnasieskolan, det korrekta värdet skulle ha varit 5706 elever.

** Bland de 692 ungdomarna som redovisas ovan är drygt 60 ungdomar egentligen avslutade men finns kvar i statistiken tills dess att rapportering görs till SCB, vilket sker två gånger per år. Vidare finns det några ungdomar som börjat ett gymnasium i en annan kommun och dessa ungdomar avslutas inte av KAA förrän dess att första fakturan från aktuell kommunen kommer till Linköpings kommun. Därutöver finns det ytterligare ungdomar i statistiken som påbörjat en universitets- eller högskoleutbildning i en annan kommun eller utomlands. Så länge ungdomarna är folkbokförda i Linköping hamnar de då i det kommunala aktivitetsansvaret. Dock är det prognostiserade antalet på 500 ungdomar satt något lågt, då motsvarande värde för riket är att 9 procent av ungdomarna i aktuellt åldersspann faller under det kommunala aktivitetsansvaret. Det skulle i Linköping motsvara cirka 580 ungdomar vilket är nära det faktiska värdet.

Personal

Personal	2019	2020	2021	2022	2023
Antal tillsvidareanställda	770	814	832	840	649
Total sjukfrånvaro	5,5	5,3	4,7	6,0	4,7
Personalavgångar externt	7,8	4,5	5,1	3,5	4,8

Kommentar

På grund av ett ökat elevunderlag i gymnasieskolan och anpassad gymnasieskola, finns fler personer anställda 2023 jämfört med 2022. I tabellen redovisas även uppgifter gällande vuxenutbildningen för åren 2019-2022.

Sjukfrånvaron minskar med 0,1 % och ligger lägre än målvärdet 4,7 %. Personalavgångarna har ökat med 1,5 % men ligger fortfarande på en låg nivå (4,6 %).